

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 9 december 2021

Onderwerp : Uniforme functionaliteit brandweerkazernes

Agendapunt : 12.

Kenmerk : AB/2140

Portefeuillehouder: H.J. van Schaik

Bijlage: 1. Overzicht posten

Inleiding

In 2010¹ heeft het algemeen bestuur afgesproken dat de kazernes in eigendom zijn en blijven van de gemeenten. In 2014 heeft het AB dit standpunt nogmaals bevestigd². Het onderhoud van de kazernes en de facilitaire diensten bleven de gemeenten na 2010 uitvoeren, zonder verrekening³.

Tussen de kazernes bestaan verschillen in de staat van onderhoud, faciliteit, diensten etc. Het ontbreken van uniformiteit hierover binnen de VNOG leidt tot onduidelijkheid en onwenselijke situaties. Dit klemmt omdat de VNOG vanuit zijn verantwoordelijkheid als werkgever moet kunnen garanderen dat de (repressieve) medewerkers hun werk kunnen verrichten in arbeidsomstandigheden die voldoen aan de wet- en regelgeving en aan een minimale functionaliteit van een brandweerkazerne. Dat is nu lang niet overal het geval.

Om deze functionaliteit voor elke brandweermedewerker in de VNOG op orde te maken is het project 'demarcatie huisvesting' eind 2014 gestart. Deze demarcatie betreft een set met afspraken die aangeeft welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitair of huisvestingstaak in de kazerne verantwoordelijk is en deze bekostigt. Deze set met afspraken wordt separaat behandeld tijdens het AB van 9 december 2021, als agendapunt 13.

Onderdeel van het project 'demarcatie huisvesting' was een regionaal onderzoek naar de staat van de kazernes in de regio, zowel wat betreft staat van onderhoud als qua functionaliteit. Het AB wordt voorgesteld om een onderlinge afspraak te maken om de staat van onderhoud en de functionaliteit van de kazernes binnen een periode van drie jaar, uiterlijk 1 januari 2025, op een uniform niveau te hebben.

---

¹ Vanwege de regionalisering (Wet Veiligheidsregio's per 1 oktober 2010, verplichte regionalisering vanaf 2014) moest het AB hierover een standpunt innemen.

² Alleen een viertal kazernes, waar voor de betreffende gemeente een BTW-naheffing dreigde, werden tijdelijk door de VNOG overgenomen en zullen na afloop van de BTW-naheffingsperiode (die per pand verschilt) weer terug gaan naar de gemeente. De kosten van deze kazernes worden één op één met de betreffende gemeente verrekend. Het betreft de kazernes Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk en Heerde. Inmiddels is Heerde alweer terug overgedragen. Daarnaast verloopt de exploitatie van de kazernes van Apeldoorn en Epe via de VNOG-begroting, maar die kosten worden vervolgens ook weer één op één met Apeldoorn en Epe verrekend.

³ Behalve bij die kazernes die een regionale kantoorfunctie vervullen. De gemeenten die deze functie aanbieden, krijgen hiervoor een huurvergoeding (betreft: Apeldoorn-Saba, Elburg, Doetinchem, Groenlo, Harderwijk, Zutphen).

Advies-besluit

1. Af te spreken dat gemeenten ervoor zorgen dat binnen drie jaar (uiterlijk 1 januari 2025) de kazernes voldoen aan een uniform niveau van functionaliteit en onderhoud.
2. Af te spreken dat bij een nieuwbouwtraject, dat omvangrijker is dan verbouw van een bestaande kazerne waardoor oplevering na 1 januari 2025 zou kunnen plaatsvinden, in onderling overleg tussen VNOG en de betreffende gemeente wordt toegewerkt naar een zo snel mogelijke realisatie van het uniforme niveau van functionaliteit en onderhoud, desnoods via een tussenoplossing.
3. De afspraken onder 1 en 2 te verwerken in de Regeling Demarcatie bij agendapunt 13 welke ter instemming en ondertekening aan de colleges wordt aangeboden.
4. Kennis te nemen van het overzicht van de ingrepen en de eerste berekeningen van investeringen voor het op orde brengen van de kazernes.

Beoogd effect

Elke medewerker van de VNOG kan werken in arbeidsomstandigheden die voldoen aan geldende wet- en regelgeving en een minimale functionaliteit en elke kazerne voldoet aan een gelijk onderhoudsniveau op het moment dat de VNOG de taken op dit gebied van gemeenten overneemt.

Argumenten

- 1.1. *Het gewenste niveau voldoet aan een wet- en regelgeving, een basis functionaliteit van elke kazerne en een sober en doelmatig onderhoudsniveau.*
Een aantal kazernes voldoen op dit moment niet aan wet- en regelgeving en voor de uitvoering van de basisbrandweezorg zijn bepaalde functionaliteiten noodzakelijk. Hierbij wijkt de VNOG niet af van gebruikte functionaliteit in andere veiligheidsregio's, maar maakt de VNOG gebruik van de blauwdruk van Brandweer Nederland. Voor het niveau van onderhoud is, in samenspraak met een gemeentelijke werkgroep van gebouwbeheerders, het niveau 'sober en doelmatig' en gericht op instandhouding van het object vastgesteld.
- 1.2. *Een uniform niveau van functionaliteit en onderhoud is noodzakelijk voor de uitvoering van goede brandweezorg.*
Voor een brandweermidwerker in de VNOG moet het niet uitmaken vanuit welke post hij of zij werkt. Op dit moment mist op een heel aantal posten basisfunctionaliteit om het werk van de brandweermidwerkers te faciliteren. Het toevoegen van die functionaliteit komt ten goede van de brandweezorg in de regio.
- 1.3. *Een uniform niveau van functionaliteit en onderhoud is noodzakelijk voor de gelijke taakverdeling tussen VNOG en de 22 gemeenten in alle kazernes.*
In de Regeling Demarcatie (zie agendapunt 13) wordt uitgegaan van de overdracht van enkele basis facilitaire taken naar de VNOG. Uitvoering hiervan zal gefinancierd worden vanuit de VNOG-begroting. Het is redelijk dat elke gemeente de kazernes op een gelijk onderhoudsniveau brengt voordat de taak regionaal wordt opgepakt en bekostigd.
- 1.4. *Een termijn van drie jaar is redelijk voor de uitvoering van de noodzakelijke ingrepen.*
Gemeenten en de VNOG beschikken over een gelijk beeld van wat er noodzakelijk is om de kazernes op het gewenste niveau van functionaliteit en onderhoud te brengen. Daarbij is een eerste beeld gemaakt van de financiële consequenties. Voor de concrete uitwerking en uitvoering is enige tijd noodzakelijk, de inschatting is dat dit ruimschoots binnen drie jaren op orde moet zijn. Daar waar de huidige situatie niet overeenkomt met geldende wet- en regelgeving ligt het voor de hand dat uitvoering prioriteit krijgt.

4.1. Het AB heeft om een dergelijk overzicht verzocht tijdens de bestuurlijke tweedaagse van 15/16 september 2021.

In de Regeling Demarcatie is opgenomen dat de gemeenten zich ertoe verplichten om binnen drie jaar (gereed per 1-1-2025) de kazernes op orde te brengen wat betreft wettelijke (ARBO-technische) vereisten. De kosten hiervoor komen voor rekening van de betreffende gemeente. In de bestuurlijke tweedaagse is gevraagd om een raming te geven van de verwachte kosten, zodat de gemeenten dit in hun (financiële) plannings kunnen meenemen. Een eerste voorzichtige, globale berekening, gemaakt in overleg met de gemeenten, is nu bijgevoegd. Nadere berekeningen volgen nog. Het bijgevoegde overzicht moet dan ook als een eerste indicatie worden gezien, om een eerste indruk te krijgen.

Kanttelingen

n.v.t.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

De gemaakte afspraak is tussen de gemeenten onderling en met de VNOG en wordt verwerkt in de Regeling Demarcatie, bijlage bij agendapunt 13.

Rapportage/ evaluatie

De voortgang wordt bijgehouden in de reguliere P&C-documenten.

Personele consequenties

Het in gang zetten en begeleiden van de benodigde aanpassingen in de betreffende kazernes vergt een personele inspanning van primair de gemeenten, waarbij VNOG betrokken zal worden en zal ondersteunen waar dit gewenst is. Op de personele consequenties voor de VNOG op het hele onderwerp huisvesting wordt ingegaan bij de Regeling Demarcatie, zie agendapunt 13.

Financiële consequenties

Uit de in 2021 uitgevoerde nul- en conditiemetingen is gebleken welke kazernes momenteel niet voldoen. In de Regeling is beschreven hoe gemeenten (in overleg met de VNOG) de komende drie jaar zaken op orde gaan brengen. De kosten van de benodigde investeringen komen voor rekening van de betreffende gemeente. Een eerste indicatie van de kosten is bijgevoegd. Uiteraard geldt bij de besluitvorming over gemeentelijke investeringen altijd het budgetrecht van de raden.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 9 december 2021;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 18 november 2021;

Besluit:

1. Af te spreken dat gemeenten ervoor zorgen dat binnen drie jaar (uiterlijk 1 januari 2025) de kazernes voldoen aan een uniform niveau van functionaliteit en onderhoud.
2. Af te spreken dat bij een nieuwbouwtraject, dat omvangrijker is dan verbouw van een bestaande kazerne waardoor oplevering na 1 januari 2025 zou kunnen plaatsvinden, in onderling overleg tussen VNOG en de betreffende gemeente wordt toegewerkt naar een zo snel mogelijke realisatie van het uniforme niveau van functionaliteit en onderhoud, desnoods via een tussenoplossing.
3. De afspraken onder 1 en 2 te verwerken in de Regeling Demarcatie bij agendapunt 13 welke ter instemming en ondertekening aan de colleges wordt aangeboden.
4. Kennis te nemen van het overzicht van de ingrepen en de eerste berekeningen van investeringen voor het op orde brengen van de kazernes.

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 9 december 2021

Overzicht brandweerposten waar verbetering noodzakelijk is

n.a.v. onderzoek 'nul- en conditiemeting' (begin 2021) en verwachte kosten (eerste inschatting)

25 november 2021

Toelichting

De ramingsbedragen in onderstaand overzicht zijn (waar mogelijk) gebaseerd op (landelijke) normbedragen en kengetallen. De ramingen zijn met één nauw bij dit voorstel betrokken gemeentelijke gebouwbeheerder afgestemd. Een specificatie wordt verstrekt aan alle gebouwbeheerders en financieel ambtenaren. De bedragen zijn onder voorbehoud; nader overleg met de gemeenten volgt.

De bedragen zijn opgebouwd aan de hand van m2-kengetallen vermenigvuldigd met het aantal benodigde m2.

Voor nieuwbouw geldt dat de stichtingskosten voor een kazerne met twee deuren ongeveer € 1.300.000 bedragen (€ 32.500 per jaar bij 40 jaar afschrijving). Dit is een duurzame en moderne kazerne, de bedragen zijn exclusief zaken als verwerving van de grond, infrastructurele aanpassingen en verkoop oude locatie.

	Gemeente/post	Bevindingen	Raming investering (afgerond)	Raming afschrijvingslast (20 jaar bij verbouwing) (afgerond)
	Gemeente Aalten			
1.	Post Aalten	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
2.	Post Dinxperlo	Aanpassingen RIE	4.000	200
		Overige aanpassingen	49.000	2.450
		Totaal	53.000	2.650
	Gemeente Apeldoorn			
3.	Post A'doorn Centrum	Eén nieuwbouw voor 3 posten	-	-
4.	Post A'doorn De Maten	Idem	-	-
5.	Post A'doorn-Zuid	Idem	-	-
6.	Post Beekbergen	Aanpassingen RIE	13.000	650
		Overige aanpassingen	48.000	2.400
		Totaal	61.000	3.050
7.	Post Hoenderloo	Nieuwbouw	-	-
8.	Post Hoog-Soeren	Nieuwbouw	-	-
9.	Post Klarenbeek	Nieuwbouw	-	-
10.	Post Loenen	Nieuwbouw	-	-
11.	Post Uddel	Aanpassingen RIE	93.000	4.650
		Overige aanpassingen	267.000	13.350
		Totaal	359.000	17.950
12.	Post Ugchelen	Nieuwbouw	-	-
	Gemeente Berkelland			
13.	Post Borculo	Aanpassingen RIE	12.000	600
		Overige aanpassingen	46.000	2.300
		Totaal	58.000	2.900
14.	Post Eibergen	Aanpassingen RIE	9.000	450
		Overige aanpassingen	33.000	1.650
		Totaal	42.000	2.100
15.	Post Neede	Aanpassingen RIE	9.000	450
		Overige aanpassingen	40.000	2.000
		Totaal	49.000	2.450
16.	Post Ruurlo	Aanpassingen RIE	31.000	1.550
		Overige aanpassingen	46.000	2.300
		Totaal	77.000	3.850
	Gemeente Bronckhorst			
17.	Post Hengelo	Aanpassingen RIE	1.000	50
18.	Post Steenderen	Aanpassingen RIE	19.000	950
19.	Post Vorden	Aanpassingen RIE	119.000	5.950
		Overige aanpassingen	33.000	1.650
		Totaal	152.000	7.600
20.	Post Zelhem	Aanpassingen RIE	119.000	5.950
		Overige aanpassingen	33.000	1.650
		Totaal	152.000	7.600

	Gemeente Brummen			
21.	Post Brummen	Aanpassingen RIE	9.000	450
		Overige aanpassingen	167.000	8.350
		Totaal	176.000	8.800
22.	Post Eerbeek	Aanpassingen RIE	93.000	4.650
		Overige aanpassingen	46.000	2.300
		Totaal	139.000	6.950
	Gemeente Doetinchem			
23.	Post Doetinchem	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
24.	Post Wehl	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
	Gemeente Elburg			
25.	Post Elburg	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
	Gemeente Epe			
26.	Post Epe	Overige aanpassingen	33.000	1.650
27.	Post Oene	Nieuwbouw	-	-
28.	Post Vaassen	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
	Gemeente Ermelo			
29.	Post Ermelo	Aanpassingen RIE	20.000	1.000
	Gemeente Harderwijk			
30.	Post Harderwijk	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
31.	Post Hierden	Aanpassingen RIE	83.000	4.150
	Gemeente Hattem			
32.	Post Hattem	Aanpassingen RIE	74.000	3.700
	Gemeente Heerde			
33.	Post Heerde	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
34.	Post Wapenveld	Nieuwbouw	-	-
	Gemeente Lochem			
35.	Post Almen	Nieuwbouw	-	-
36.	Post Barchem	Aanpassingen RIE	9.000	450
		Overige aanpassingen	39.000	1.950
		Totaal	48.000	2.400
37.	Post Gorssel	Aanpassingen RIE	83.000	4.150
		Overige aanpassingen	160.000	8.000
		Totaal	243.000	12.150
38.	Post Laren	Aanpassingen RIE	86.000	4.300
		Overige aanpassingen	46.000	2.300
		Totaal	132.000	6.600
39.	Post Lochem	Aanpassingen RIE	83.000	4.150
		Overige aanpassingen	33.000	1.650
		Totaal	116.000	5.800
	Gemeente Montferland			
40.	Post Bergh	Overige aanpassingen	49.000	2.450
41.	Post Didam	Nieuwbouw	-	-
	Gemeente Nunspeet			
42.	Post Elspeet	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid		
43.	Post Nunspeet	Aanpassingen RIE	15.000	750
	Gemeente Oldebroek			
44.	Post Oldebroek	Nieuwbouw	-	-
45.	Post Wezep	Overige aanpassingen	96.000	4.800
	Gemeente Oost Gelre			
46.	Post Groenlo	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
47.	Post Lichtenvoorde	Overige aanpassingen	38.000	1.900
	Gem. Oude IJsselstreek			
48.	Post Gendringen	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
49.	Post Silvolde	Overige aanpassingen	40.000	2.000
50.	Post Varsseveld	Overige aanpassingen	39.000	1.950
	Gemeente Putten			
51.	Post Putten	Aanpassingen RIE	74.000	3.700
		Overige aanpassingen	39.000	1.950
		Totaal	113.000	5.650

	Gemeente Voorst			
52.	Post Terwolde	Nieuwbouw	-	-
53.	Post Twello	Nieuwbouw	-	-
54.	Post Voorst	Nieuwbouw	-	-
	Gemeente Winterswijk			
55.	Post Winterswijk	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-
	Gemeente Zutphen			
56.	Post Zutphen	Voldoet, wellicht nog duurzaamheid	-	-